

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1–(1) Bu Yönetmeliğin amacı; Banka personeline verilecek disiplin cezalarının usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Banka personelini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Esas Mukavelesinin 32 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Banka: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası,
- Başkanlık: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanlığı,
- Banka personeli: Memurlar ile sözleşmeli personeli,
- (Değişik:RG-17/3/2020-31071) Birim: Genel Müdürlükleri,
- Birim başkanı: Birimlerde Genel Müdürü,
- Disiplin amiri: Başkanı, Başkan Yardımcılarını, Birim Başkanlarını ve Şube Müdürlerini,
- Memur: Banka hizmetlerinin gerektirdiği görevlerde devamlı olarak çalıştırılmak üzere atananları,
- (Değişik ibare:RG-17/3/2020-31071) Pozisyon tazminatı: Personele, aylık dışında, bu adla yapılan ödemeyi,
- Sözleşmeli personel: Banka kadroları emsal alınmak suretiyle tam zamanlı ve süreli olarak çalıştırılanları,
- Şube: Bankanın Şubelerini,
- Şube Yönetim Komitesi: Şube Müdürü, varsa Şube Müdür Başyardımcısı ile Müdür Yardımcılarından oluşan kurulu,
- Yönetim Komitesi: Banka Başkanı ile Başkan Yardımcılarından oluşan kurulu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Disiplin Hükümleri

Disiplin cezalarının çeşitleri ve uyarı

MADDE 5 –(1) Banka hizmetlerinin yürütülmesinde 1211 sayılı Kanun ve diğer mevzuat ile belirtilen görevleri yerine getirmeyenler ile yasaklanan eylem ve davranışlarda bulunan Banka personeli hakkında yapılacak disiplin işlemleri sonucunda, ihlalin niteliğine ve sonucun ağırlık derecesine göre aşağıdaki cezalar uygulanır:

- Uyarı.
- Kınama.
- Kısa süreli (Değişik ibare:RG-17/3/2020-31071) pozisyon tazminatı kesintisi.
- Uzun süreli (Değişik ibare:RG-17/3/2020-31071) pozisyon tazminatı kesintisi.
- İşe son verme.

(2) Cezayı gerektiren eylemlerin ve davranışların nitelikleri ve özellikleri göz önünde tutularak bu eylemler ve davranışlar için gerektiğinde bir derece ağır veya hafif ceza verilebilir.

(3) Banka personeli; Başkanlık Makamı, Birim Başkanı, Şube Müdürü veya gerektiğinde İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü tarafından yazılı veya sözlü olarak ikaz edilebilir.

Uyarı cezası

MADDE 6 –(1) Uyarı cezası; Banka personeline görevinde veya davranışlarında daha dikkatli ve özenli hareket etmesi gerektiğinin ve almakta olduğu (Değişik ibare:RG-17/3/2020-31071) pozisyon tazminatının 6 ay süre ile yüzde 1-10 oranında kesileceğinin yazılı ile bildirilmesidir.

(2) Uyarı cezasını gerektiren eylem ve davranışlar aşağıda sayılmıştır:

- Mevzuata uygun olarak verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kayıtsızlık ve özensizlik göstermek.
- İzinsiz veya kabul edilebilir özrü olmaksızın göreve geç gelmeyi veya görevden erken ayrılmayı alışkanlık haline getirmek.
- Çalışma saatlerinde izinsiz veya kabul edilebilir özrü olmaksızın görev mahallinden ayrılmak.
- İş sahipleri ve görev nedeniyle gelenlerden başka kimselerle iş başında görüşmeyi alışkanlık haline getirmek.
- Vakara uymayan tutum veya davranışlarda bulunmak.
- Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak.
- Amirlerinin uyarılarına rağmen, görevi ile ilgisi olmayan işler yapmak.
- Belirlenen kılık ve kıyafet esaslarına aykırı davranmak.
- Bankaca istenilen veya mevzuat çerçevesinde verilmesi gereken bilgi ve bildirimleri zamanında vermemek.

Kınama cezası

MADDE 7 –(1) Kınama cezası; Banka personeline görevinde veya davranışlarında

kusurlu olduğunun ve almakta olduğu (**Değişik ibare:RG-17/3/2020-31071**)pozisyon tazminatının 6 ay süre ile yüzde 11-20 oranında kesileceğinin yazı ile bildirilmesidir.

(2) Kınama cezasını gerektiren eylem ve davranışlar aşağıda sayılmıştır:

- a) İzinsiz veya kabul edilebilir özrü olmaksızın bir gün görevine gelmemek.
- b) Hizmet dışında, Banka personeli sıfatının gerektirdiği itibar ve güven duygusunu zedeleyecek nitelikte davranışlarda bulunmak.
- c) Görev başında amirlerine saygısızlık etmek.
- ç) Bankaya ait araç ve gereçleri özel işlerde kullanmak.
- d) Bir işleme ait evrakı kasıt olmaksızın kaybetmek.
- e) İş arkadaşlarına, maiyetindeki Banka personeline ve iş sahiplerine karşı kırıcı veya saygısız davranışta bulunmak, çalışma düzen ve huzurunu bozmak.
- f) Görevini gereği gibi ve zamanında yapmamak, amirleri tarafından usule ve mevzuata uygun olarak verilen emirlere ve görevlere itiraz etmek.
- g) Görev gereği almış olduğu avansı süresinde kapatmamak.
- ğ) Usulsüz başvuruda veya şikayette bulunmak.
- h) Amirleri ve iş arkadaşları hakkında, küçültücü ve yalan haberler yaymak veya dedikodu yapmak.
- ı) Bir yıl içinde iki defa uyarma cezası aldığı halde, bu süre içinde aynı cezayı gerektirecek bir eylemde veya davranışta bulunmak.

Kısa süreli (Değişik ibare:RG-17/3/2020-31071)pozisyon tazminatı kesintisi cezası

MADDE 8 –(1) Kısa süreli (Değişik ibare:RG-17/3/2020-31071)pozisyon tazminatı kesintisi cezası; Banka personelinin almakta olduğu (**Değişik ibare:RG-17/3/2020-31071**)pozisyon tazminatının, 6-12 ay süre ile yüzde 21-60 oranında kesilmesidir.

(2) Kısa süreli (**Değişik ibare:RG-17/3/2020-31071**)pozisyon tazminatı kesintisi cezasını gerektiren eylem ve davranışlar aşağıda sayılmıştır:

- a) İzinsiz veya kabul edilebilir özrü olmaksızın, kesintisiz iki-beş gün göreve gelmemek.
- b) Hizmet içinde Banka personeli sıfatının gerektirdiği itibar ve güven duygusunu zedeleyecek nitelikte davranışlarda bulunmak.
- c) Mevzuata uygun olarak verilen görevleri yerine getirmemek.
- ç) Doğrudan doğruya veya dolaylı olarak ticaretle uğraşmak, çalışma saatleri dışında da olsa görev ve tüzel kişilerin herhangi bir işinde ücretli veya ücretsiz olarak çalışmak.
- d) Bankadaki görevleri dolayısıyla edindikleri bilgileri, kişisel yararı veya üçüncü kişilerin yararına ya da zararına kullanmak.
- e) Ödeme gücünün üzerinde borçlanmak, maiyetinden borç almak veya bu kişileri kefil göstermek.
- f) Bankaca T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı adına düzenlenen Devlet iç borçlanma senetleri ihalelerine katılmak ve birincil piyasadan alım yapmak.
- g) Görevleri dolayısıyla çıkar sağlamak, nezaket kurallarının gerektirdiği hediyeler hariç, iş ilişkisinde bulunduğu kimselerden doğrudan doğruya veya aracı eliyle hediye kabul etmek veya borç para istemek, Bankadaki görevi ile ilişkilendirilebilecek şekilde, Banka içindeki veya dışındaki herhangi bir kaynaktan ya da astlarından maddi veya maddi olmayan bir çıkar sağlamak.
- ğ) Sıfat ve görevleri dolayısıyla edindiği Bankaya veya Banka ile ilişkisi olan kişi ve kurumlara ait bilgileri ve sırları, Bankadan ayrılmış olsa dahi, kanunen yetkili kılmanlardan başkasına açıklamak.
- h) Bankaya ait belgeleri ilgili amirinin izni ve bilgisi olmaksızın görev yeri dışına çıkarmak.
- ı) Başkanlıkça yetki verilmedikçe, Banka ve görevleri ile ilgili olarak basma, haber ajanslarına, radyo veya televizyon kurumlarına, Banka dışındaki kişi, kurum ya da kuruluşlara bilgi ve demeç vermek veya açıklamada bulunmak.
- i) Bankanın gizli belgelerine dayanarak herhangi bir yayımda bulunmak, Başkanlık onayı alınmadıkça; görevleri dolayısıyla öğrendiği bilgilere dayanarak yayımda bulunmak, bankacılığın veya Bankayı ilgilendiren ve genel ekonomik politikaya ilişkin konularda kamuya açık konferans, seminer ve toplantılarda konuşmak.
- j) Yetkilerini görevlerinin sınırları dışında kullanmak, yetkilerini aşarak Bankayı bağlayıcı girişim, açıklama, taahhüt veya vaatte bulunmak.
- k) Banka hizmetlerini aksatacak eylem ve davranışlarda bulunmak, görevden topluca çekilmek, boykot ve direniş yapmak, görevlerini yavaşlatmak ve geciktirmek.
- l) Grev yapmak, bu yönde propaganda faaliyetinde bulunmak; herhangi bir greve ve grev teşebbüsüne katılmak, desteklemek veya teşvik etmek.
- m) İzin almadan hakemlik yapmak.
- n) Görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri görevin sona ermesine veya Bankaca istenmesine rağmen geri vermemek.
- o) Yükümlü bulunduğu devir ve teslim işlerini tamamlamadan görevinden ayrılmak.
- ö) Yasaklanmış yayımları görev mahallinde bulundurmamak.
- p) Görev mahallinde genel ahlak kurallarına uymamak, edep dışı davranışlarda bulunmak.
- r) Üç yıl içinde iki defa kınama cezası aldığı halde, bu süre içinde aynı cezayı gerektirecek bir eylemde veya davranışta bulunmak.

Uzun süreli (Değişik ibare:RG-17/3/2020-31071)pozisyon tazminatı kesintisi cezası

MADDE 9 –(1) Uzun süreli (Değişik ibare:RG-17/3/2020-31071)pozisyon tazminatı kesintisi cezası; Banka personelinin almakta olduğu (**Değişik ibare:RG-17/3/2020-31071**)pozisyon tazminatının, 13-24 ay süre ile yüzde 61-100 oranında kesilmesidir.

(2) Uzun süreli (**Değişik ibare:RG-17/3/2020-31071**) pozisyon tazminatı kesintisi cezasını gerektiren eylem ve davranışlar aşağıda sayılmıştır:

- a) İzinsiz veya kabul edilebilir özrü olmaksızın kesintisiz altı-dokuz gün göreve gelmemek.
- b) Uyuşturucu kullanmak.
- c) Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek.
- ç) Kumar oynamayı alışkanlık haline getirmek.
- d) Banka çalışanlarına veya iş sahiplerine küfretmek, küçük düşürücü hareketlerde bulunmak veya sözler sarf etmek, anılan şahısları alenen tehdit etmek.
- e) Küfürlü, tehdit edici ve küçük düşürücü sözleri, yazılı olarak veya elektronik yolla göndermek.
- f) Gerçeğe aykırı veya maksatlı ihbarlarda bulunmak.
- g) Bankaca istenilecek ya da mevzuat çerçevesinde verilmesi gereken bilgilerde ve belgelerde gerçeğe aykırı beyanlarda bulunmak veya meydana gelen değişiklikleri kasten zamanında bildirmemek.
- ğ) Banka çalışanlarını zor duruma düşürmek veya kendi kusurunu örtmek amacı ile resmi bir belgeyi veya dosyayı gizlemek, tahrif etmek veya yok etmek.
- h) İzinli bulunduğu sürede Bankaca çeşitli nedenlerle görevine derhal dönmesi kendisine duyurulduğu halde, kabul edilebilir özrü bulunmaksızın göreve başlanmamak.
- ı) Gerçeğe aykırı rapor veya belge düzenlemek.
- i) Gareze veya özel amaçla gerçeğe aykırı performans değerlendirmesi yapmak.
- j) 8 inci maddenin ikinci fıkrasının (ç), (d), (e), (f), (g), (ğ), (h), (ı), (i), (j), (k), (l) ve (m) bentlerinde belirlenen eylem ve davranışlar nedeniyle daha önce herhangi bir ceza aldığı halde, söz konusu hükümleri ihlal edici davranışta bulunmak.
- k) Üç yıl içinde iki defa kısa süreli (**Değişik ibare:RG-17/3/2020-31071**) pozisyon tazminatı kesintisi cezası aldığı halde, bu süre içinde aynı cezayı gerektirecek bir eylemde veya davranışta bulunmak.

İşe son verme cezası

MADDE 10 –(1) İşe son verme cezası; Banka personelinin bir daha Bankada herhangi bir göreve atanmamak üzere ilişkisinin kesilmesidir.

(2) İşe son verme cezasını gerektiren eylem ve davranışlar aşağıda sayılmıştır:

- a) Başkanlıkça yetki verilen haller dışında, ekonomik kararların alınmasında Banka ve kamu yararı bakımından gizli kalması gerekli bilgileri ve belgeleri açıklamak, başkalarına vermek veya kendi yararına kullanmak.
- b) Banka personeli sıfatı ile bağdaşmayacak şekilde ahlak dışı ve utanç verici hareketlerde bulunmak.
- c) Daha önce uzun süreli (**Değişik ibare:RG-17/3/2020-31071**) pozisyon tazminatı kesintisi cezası aldığı halde, aynı cezayı gerektirecek bir eylem veya davranışta bulunmak.
- ç) Uyuşturucu bulundurmamak veya uyuşturucu kullanmayı alışkanlık haline getirmek.
- d) Görevi başına sarhoş gelmeyi alışkanlık haline getirmek.
- e) Kumar oynamak.
- f) Savaş halinde, olağanüstü hallerde veya genel hayata etkili afetlere uğrayan yerlerde izinsiz görevden ayrılmak veya izinli iken göreve dönme emrine rağmen göreve başlanmamak ya da yerine atanmalar gelip işe başlamadan görev yerinden ayrılmamaları kendilerine tebliğ edildiği halde bu emre uymayarak görev yerini terk etmek.
- g) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş veya affa uğramış ya da ertelenmiş olsa dahi, kısa süreli hapis cezasına seçenек yaptırımlara çevrilmiş cezalar hariç olmak üzere kasten işlenen bir suçtan dolayı, bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına, mülga 18/6/1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanunu, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu, mülga 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu, mülga 6/10/1985 tarihli ve 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ve 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun hükümlerine göre hapis cezasını gerektiren suçlardan, mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunlar uyarınca basit veya nitelikli zimmet, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas suçları ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçlarından, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, karapara aklama, ticari sır, bankacılık sırrı veya müşteri sırrı niteliğindeki bilgi ve belgelerin açıklanması, tefecilikten veya Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlar ile Devlet sırlarını açığa vurma, Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlardan, Devletin güvenliğine karşı suçlardan, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlardan, milli savunmaya karşı suçlardan, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluktan, yabancı devletlerle olan ilişkilere karşı suçlardan, kamu güvenine karşı suçlardan, bilişim alanında suçlardan ve vergi kaçakçılığı suçlarından veya bu suçlara iştiraktan 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 223 üncü maddesi çerçevesinde hükümlü bulunmak veya mevcut delillere dayanarak Disiplin Kurulunun bu yönde kanaat getirmiş olması.
- ğ) Banka çalışanlarına veya iş sahiplerine karşı fiili saldırıda bulunmak.
- h) İzinsiz veya kabul edilebilir özrü olmaksızın bir yıl içinde toplam olarak yirmi iş günü göreve gelmemek.
- ı) Yasaklanmış her türlü yayını veya siyasi ya da ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant